

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет германської філології і перекладу

Кафедра англійської філології і філософії мови

Силабус

Лінгвориторика медійного дискурсу

(назва навчальної дисципліни)

для студентів

галузь знань **03 Гуманітарні науки**

спеціальність **035 Філологія**

спеціалізація **035. 04 Германські мови і літератури (переклад включно), перша –
англійська**

рівень вищої освіти **Другий (магістерський)**

освітньо-професійна програма **Сучасні філологічні студії (англійська мова і друга
іноземна мова): лінгвістика та перекладознавство**

статус дисципліни **Вибіркова**

Форма здобуття освіти денна

Навчальний рік 2022/2023

Семестр I

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова навчання англійська

Форма підсумкового контролю залік

Київ – 2022

1. Анотація вибіркової дисципліни «Лінгвориторика медійного дискурсу»

Курс дисципліни «Лінгвориторика медійного дискурсу» сприяє усвідомленню здобувачами місця дискурсознавства у сучасній гуманітирици та ролі дискурсу у діяльності мовної особистості. Курс включає три змістові модулі: традиційні засади лінгвориторики медійного дискурсу; інструментарій лінгвориторики медійного дискурсу; медійні жанри та риторичні методика їх аналізу.

Перший змістовий модуль присвячений підходам до визначення традиційної риторики та опису її інструментарію, тобто канонів, що включають інвенцію (вибір аргументів), диспозицію (розташування аргументів), елокуцію (відбір мовних засобів), запам'ятовування, презентацію; способів впливу, які охоплюють етос, логос і пафос; жанрів мовлення: судовий, церемоніальний, розмірковувальний.

Другий змістовий модуль зосереджений на трансформації традиційних канонів у медійні: медіа-інвенції, медіа-диспозиції, медіа-елокуції, медіа-перформації. У цьому модулі також розглядаються медійні способи впливу: медійні етос, пафос і логос.

Третій змістовий модуль присвячений медійним жанрам і риторичним методикам їх аналізу. Зокрема, розглядається гіпертекстова організація медійного дискурсу, схеми впливу, задіяні в новинних текстах і медійних виступах, пропонуються поняття стратегічної ієрархії та схемостратегій.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану денної / заочної форми навчання) 3 кредити ЄКТС, 90 год., у тому числі:

лекції – 14 год.

практичні заняття – 10 год.

самостійна робота – 66 год.

3. Мета дисципліни «Лінгвориторика медійного дискурсу» – розширити й поглибити знання магістрів з теорії дискурсу як новітнього філологічного напрямку за рахунок виявлення його античних витоків у вітчизняній і зарубіжній науці. Вивчення цього курсу на завершальному етапі навчання в магістратурі має допомогти студентам зрозуміти розвиток сучасного мовознавства в історичній перспективі, розкрити його інтегрованість у сучасну гуманітаристику, допомогти магістрам закінчити свою кваліфікаційну роботу.

4. Перелік тем лекційних і практичних занять

Лекції	Практичні заняття
1. Підходи до визначення традиційної риторики.	1. Медійні способи впливу: медійний етос, медійний патос, медійний логос
2. Інструментарій традиційної риторики: канони, способи впливу, жанри	2. Медійна інвенція. Назви рубрик. Потреба аудиторії. Гіпертекст.
3. Медійні канони і жанри. Медіаперформація	3. Медійна елокуція. Ключові слова, конструкції, заголовки як риторичні засоби.
4. Медійна інвенція. Назви рубрик. Потреба аудиторії. Гіпертекст.	4. Риторична ієрархічна схема аналізу: інтенція, диспозиція, елокуція.
5. Медійна інвенція. Назви рубрик. Потреба аудиторії. Гіпертекст.	

6. Медійга елокуція. Ключові слова, конструкції, заголовки як риторичні засоби.	5. МКР
7. Риторична ієрархічна схема аналізу: інтенція, диспозиція, елокуція.	

5. Система оцінювання курсу

№	Види навчальної діяльності	Національна 4-бальна система	Критерії оцінювання
1.	Аудиторна робота	5	Систематизована, творча, логічно побудована відповідь з елементами інновації; завдання виконані за інноваційним рівнем складності
		4	Продуктивна, але недостатньо вичерпна відповідь; завдання виконані за стандартним рівнем складності, можливі незначні помилки
		3	Репродуктивна відповідь; завдання виконані за репродуктивним видом складності, містять помилки
		2	Фрагментарна, неаргументована відповідь; завдання не виконані у відповідності з вимогами, допущені множинні помилки
			Непідготовленість до заняття; невиконання завдань
			Відсутність на занятті
2.	Позааудиторна (самостійна) робота	5	Інноваційний підхід до самостійно виконаних завдань, здатність до критико-аналітичного осмислення актуальних проблем лексикології і дискурсології, загальна філологічна та мовна компетентність
		4	Творче і самостійне виконання завдань, якісне володіння програмним матеріалом та його доцільне використання у виконанні завдань.
		3	Виконання індивідуальних завдань за репродуктивним видом складності за суттєвої допомоги з боку викладача.
		2	Неглибоке, фрагментарне виконання завдань.
			Невиконання завдань.

3.	МКР	5	90%–100% правильно виконаних завдань, повне розкриття теоретичної проблеми, креативність в інтерпретації сучасних підходів до визначення слова, висловлення, дискурсу, 1-2 незначних помилки щодо змісту або форми
		4	75%–89% правильно виконаних завдань, загалом правильне, але неповне розкриття теоретичної проблеми, стереотипність в інтерпретації предмету і задач вибіркового курсу, 3–4 незначних помилки щодо змісту або форми
		3	50%–74% правильно виконаних завдань, несистематизована, неаргументована, неповна відповідь на теоретичне запитання, недостатньо повна інтерпретація фрагментів різного типу дискурсу, 5–6 помилок щодо змісту або форми
		2	50% і нижче правильно виконаних завдань, неправильна відповідь на теоретичне запитання, невірна інтерпретація фрагментів дискурсу, 7 і більше помилок щодо змісту або форми
		0	Відсутність контрольної роботи

6. Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет ресурси)

Основні:

- Аристотель (2015). Поэтика. Риторика. СПб.: Азбука. 320 с.
- Дейк Т. ван. (1989). Язык. Познание. Коммуникация. М.: Прогресс. 312 с.
- Потапенко С.І. (2009). Сучасний англомовний медіа-дискурс: лінгвокогнітивний і мотиваційний аспекти. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя. 391 с.
- Потапенко С.І. (2021). Когнитивная риторика: бытование конфликта-кризиса в англоязычных интернет-новостях: [монография]. Киев: Издательский центр КНЛУ.
- Потапенко С.І. (2018). Контури дискурс-аналізу. Ніжин: НДУ ім. Гоголя. 40 с.
- САП (2010). Сучасна англомовна публіцистика: лінгвістичний вимір [колективна монографія]. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя. 255 с.
- Discourse Studies Reader (2013) / Ed. K. Hyland. London, etc.: Bloomsbury.
- Discursive Pragmatics (2011) / Ed. J. Zienkowski, J.-O. Ostman, J. Verschuren. Amsterdam, Phil.: Benjamins. 307 p.
- Kress G., Leeuwen Th. van. (1996). Reading Image. The Grammar of Visual Design. London, N.Y.: Routledge.
- Paltridge B. (2021). Discourse Analysis. An Introduction. Bloomsbury Publishing.
- Renkema J. & Ch. Schubert (2018). Introduction to Discourse Studies. Amsterdam, Phil.: Benjamins.
- Zanettin F. (2021). News Media Translation. Cambridge: Cambridge University Press.

Додаткові:

Добросклонская Т. (2020). Медиалингвистика: теория, методы, направления: монография, [электронное издание сетевого распространения]/. М.: "КДУ", "Добросвет". 178 с. URL: <https://bookonline.ru/node/4824>.

Кришталюк Г.А. (2009). Заперечення в сучасному американському газетному дискурсі: функціональний і лінгвокогнітивний аспекти: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук. Спец.10.02.04 – германські мови. Донецьк. 19 с.

Кутуза Н.В. (2018). Комунікативна сугестія в рекламному дискурсі: психолінгвістичний аспект. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго. 736 с.

Лук'янець Г.Г. (2016). Колороніміка англomовного новинного Інтернет-дискурсу: когнітивно-риторичний аспект: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук. Спец.10.02.04 – германські мови. Київ. 21 с.

Мищенко Т.М. (2017). Когнітивно-риторичні функції фразеологізмів в англomовному журнальному дискурсі: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук. Спец. 10.02.04 – германські мови. Одеса. 18 с.

Набок А.І. (2018). Вербалізація ефектів об'єктивності та суб'єктивності в англomовному новинному інтернет-дискурсі: когнітивно-риторичний аспект: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук. Спец.10.02.04 – германські мови. Одеса. 18 с.

Потапенко С.І. (2004). Мовна особистість у просторі медійного дискурсу (досвід лінгвокогнітивного аналізу). К.: КНЛУ. 360 с.

Репех Н.В. (2013). Лінгвальне втілення семантики *початку* і *кінця* в англomовному журнальному дискурсі: когнітивно-риторичний аспект: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук. Спец.10.02.04 – германські мови. Одеса. 20 с.

Щербак О.М. (2016). Дискурс німецькомовних інтернет-новин: лінгвориторичний аспект: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. філол. наук. Спец.10.02.04 – германські мови. Одеса. 20 с.

Dijk van T. A. (1988). *News as discourse*. Hillsdale, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates Publishers. 200 p.

Leith S. (2012). *You Talkin' to me? Rhetoric from Aristotle to Obama*. London: Profile Books. 296 p.

Scammel C. (2018). *Translation strategies in global news*. Palgrave Macmillan.